

Fons de Solidaritat de la UAB

Resolució de la Convocatòria XLI

11 de juny del 2024

Bellaterra Campus UAB (Cerdanyola del Vallès)

DADES GLOBALES DE RESOLUCIÓ DE LA CONVOCATÒRIA:

- **10 projectes finançats: (5) línia 1, (5) línia 2.**
- **Fons totals atorgats: 66.861 €**
- **Països d'implementació: Brasil, Nigèria, República Dominicana i Moçambic**

DETALL DELS PROJECTES FINANÇATS

1. Projectes de Cooperació Universitària adreçats a països del Sud (Línia 1)

BRASIL

SexAFIN-Brasil: educación afectivosexual y reproductiva a través de la investigación-acción. Fase I.

- **Dept. / Centre:** Departament d'Antropologia Social i Cultural, Facultat de Filosofia i Lletres
- **Responsable:** Maria Bruna Álvarez Mora
- **Contrapart:** Universidade do Estado do Rio de Janeiro, Universidade Federal do Amazonas, Instituto Federal de Educação - Ciências e Tecnologia do Amazonas.
- **Import concedit:** 10.175 €
- **Descripció:** La OMS estima que los embarazos adolescentes constituyen entre el 7% y el 10% de todos los embarazos a nivel mundial. En Brasil, una de cada 7 mujeres embarazadas en 2019 eran niñas de hasta 14 años (Sistema Único de Saúde, 2020). La interrupción del embarazo en caso de violación está garantizada por ley en el país, (Decreto Ley 2.848, 1940). Cuando se habla de prevención del embarazo adolescente, es necesario combatir la violencia sexual que afecta a innumerables niñas, niños y adolescentes, así como fortalecer la red de protección de estas niñas. Las organizaciones internacionales afirman que la educación afectivo sexual y reproductiva es una herramienta de prevención de violencias sexuales, enfermedades de transmisión sexual, embarazos no deseados y abortos, y estipulan su introducción en el currículum escolar de los centros educativos (UNESCO, 2009; 2018). Este proyecto tiene como objetivo general contribuir al desarrollo de la educación afectivo sexual y reproductiva de niños, niñas, adolescentes y jóvenes en Manaus y Río de Janeiro, realizando un diagnóstico con jóvenes y adolescentes, que contribuyan al desarrollo de actividades concretas de educación sexual.

NIGÈRIA

Accions de formació en l'àmbit de la microbiologia, immunologia i salut pública per millorar les capacitats de recerca en el diagnòstic de la infecció tuberculosa en població infantil

- **Dept. / Centre:** Genètica i Microbiologia, Facultat de Biociències
- **Responsable:** Esther Julián Gómez
- **Contrapart:** Zankli Research and Medical Centre. Bingham University
- **Import concedit:** 10.200 €
- **Descripció:** El projecte que proposem busca realitzar activitats de formació universitària, en l'àmbit de la microbiologia, immunologia i la salut pública, per millorar les capacitats docents i de recerca de la Bingham University (Nigèria). Nigèria és el sisè país del món amb la incidència de tuberculosi (TB) més alta, i on el diagnòstic de la infecció en població infantil encara no està ben instaurat. Emmarquem aquesta activitat en la necessitat que té el país de millorar en el diagnòstic de la infecció tuberculosa, especialment en població infantil. A una primera fase farem formació teòrica en l'àmbit de la TB i la recerca per estudiants de grau, màster i doctorat, però també personal docent i investigador, i també una formació pràctica en tècniques diagnòstiques de la infecció tuberculosa. A una segona fase es dissenyarà una activitat d'implementació del diagnòstic de la infecció a població infantil a la comunitat, amb la col·laboració del programa de control de la TB d'Abuja. La implementació es monitoritzarà i els resultats s'analitzaran de forma conjunta amb totes els participants.

REPÚBLICA DOMINICANA

Frontera Caribe: Taller periodismo y educación mediática para la cobertura informativa del territorio fronterizo entre República Dominicana y Haití desde la co-creación y la construcción colaborativa de miradas alternativas sobre la violencia, la mujer y la inmigración

- **Dept. / Centre:** Departament de Periodisme i de Ciències de la Comunicació, Facultat de Ciències de la Comunicació
- **Responsable:** Santiago Tejedor Calvo
- **Contrapart:** Pontificia Universidad Católica; Ministerio de Economía; Instituto Superior Pedro Francisco Bono; Colegio de Periodistas de República Dominicana; El País Dominicano; El Nuevo Diario
- **Import concedit: 10.142 €**
- **Descripció:** “FRONTERA CARIBE” es un proyecto de cooperación interuniversitaria que busca mejorar la calidad docente, las capacidades de investigación y el trabajo periodístico sobre la frontera entre R. Dominicana y Haití. El proyecto abarca la producción de materiales y el desarrollo de acciones de formación, sensibilización y debate sobre la narrativa de la violencia, las migraciones, la mujer y el medioambiente. La iniciativa –que incluye dos talleres prácticos, dos jornadas de reflexión y un ciclo de debates– se concibe como un espacio colaborativo y de co-creación entre periodistas, docentes y personas investigadoras. El proyecto contará con el apoyo y la participación de los cronistas y escritores Martín Caparrós y David Jiménez, así como un grupo de docentes, profesionales de la investigación y periodistas de R. Dominicana, Haití y la UAB. Colaboran la Universidad Pontificia Universidad Católica Madre y Maestra, el Ministerio de Economía, Planificación y Desarrollo del gobierno dominicano, el Instituto Superior Pedro Francisco Bono (especializado en cuestiones binacionales) y los medios “El País Dominicano” y “El nuevo diario”, entre otros.

MOÇAMBIC

Plantejament col·laboratiu d'un model de recerca en salut pública socioculturalment sensible sobre HIV-SIDA liderat per joves en Machava-Sede (Moçambic).

- **Dept. / Centre:** Departament d'Antropologia Social i Cultural, Facultat de Filosofia i Lletres
- **Responsable:** Anna Piella Vila
- **Contrapart:** Universidade Eduardo Mondlane (Maputo-Moçambic); Direccão Provincial de Saúde de Maputo; Escola Secundària de Machava-Sede (Matola-Moçambic).
- **Import concedit: 7.665 €**
- **Descripció:** El projecte girarà al voltant de tres eixos. En primer lloc, pretén contribuir a enfortir els coneixements i la reflexió dels joves sobre els factors (socioeconòmics, culturals, etc.) implicats en les elevades taxes de VIH/SIDA en Moçambic. D'altra banda, pretén donar suport a l'Escola Secundària i la Universitat en la formació en habilitats de recerca socioculturalment sensible, amb una mirada holista. Finalment, elaborarà un model de recerca que aporti dades sobre el VIH/SIDA entre els joves, centrat en les percepcions sobre la malaltia, les possibilitats de prevenir-la i rebre les cures adequades. Es planteja un treball interdisciplinari entre professionals de l'Antropologia aplicada de la UAB, investigadors en Salut i Antropologia de la Univ. Eduardo Mondlane i la Direcció Provincial de Salut, els docents encarregats de les "Jornades Científiques" de l'escola secundària Machava-Sede de Matola i els joves que hi participen.

BRASIL

Formació en biaixos i justícia algorítmica per a una comunicació ètica: investigació i innovació docent a Brasil i Espanya

Dept. / Centre: Departament de Comunicació Audiovisual i Publicitat, Facultat de Ciències de la Comunicació

- **Responsable:** Celina Navarro Bosch
- **Contrapart:** Universidade Federal de Santa Maria
- **Import concedit:** 5.115 €
- **Descripció:** Aquest projecte busca promoure el diàleg transnacional i interuniversitari entre Brasil i Espanya per fomentar la recerca i la innovació docent en relació amb la justícia algorítmica i els biaixos socials generats pels algoritmes en el consum d'informació en les plataformes digitals. D'aquesta manera, es contribuirà a la formació dels futurs professionals de la comunicació per promoure una comunicació digital ètica així com a sensibilitzar el professorat de la importància de la formació en biaixos socials (de gènere, raça, origen, orientació sexual, edat,...) d'una forma transversal al llarg dels estudis de grau i postgrau. El projecte contempla una recerca inicial en format d'enquesta per detectar els coneixements i mancances de l'alumnat dels dos països, la realització de tallers amb alumnat de grau i postgrau per generar dinàmiques docents als dos països i una jornada oberta en les dues universitats implicades (UAB i UFSM) orientada al professorat. Finalment, s'elaborarà una guia didàctica en accés obert (en portuguès, català i espanyol) a partir dels resultats del projecte i els intercanvis entre el personal docent i investigador participant d'ambdues universitats.

2. Projectes d'Educació per a la Justícia Global adreçades a la comunitat universitària de la UAB (Línia 2)

Traducció i recepció dels feminismes contemporanis en el territori català

- **Dept. / Centre:** Departament de Traducció, d'Interpretació i d'Estudis de l'Àsia Oriental, Facultat de Traducció i Interpretació
- **Responsable:** Guadalupe Romero
- **Import concedit:** 7748 €
- **Descripció:** L'objectiu principal del projecte es sensibilitzar i donar a conèixer a la comunitat UAB les obres dels feminismes contemporanis que ens arriben a Catalunya, el paper de la traducció en la seva difusió i els circuits de distribució, a més de fomentar la reflexió i l'esperit crític sobre quines (no) són les obres traduïdes i el seu impacte sobre la circulació i generació de coneixement. Al projecte s'aplicarà la perspectiva de gènere, fent ús d'una comunicació amb llenguatge inclusiu, sigui als actes com a la difusió. Activitats previstes: tres taules rodones sobre feminisme amb perspectiva interseccional (feminismes negres; feminismes i discapacitat; feminismes queer) i amb la participació de persones d'àmbits de coneixement i expertesa transversals (autor/a; traductor/a; editorial; activista), una taula sobre la distribució i l'impacte (llibreries privades i biblioteques públiques) i la compra i exposició de llibres feministes en versió original i traduïts. A la difusió comptarem amb activistes dels moviments feministes/socials i col·lectius d'estudiants de la UAB. Esperem aconseguir l'assistència d'almenys un miler de persones a les activitats del projecte.

Paraules Més Enllà de la Guerra: Fomentant el Diàleg Acadèmic i Comunitari a través de la Literatura

- **Dept. / Centre:** Departament de Filologia Anglesa i Germanística, Facultat de Filosofia i Lletres
- **Responsable:** Cristina Pividori
- **Import concedit: 3110 €**
- **Descripció:** La literatura, amb la seva capacitat única per narrar de manera creativa esdeveniments històrics, s'ha erigit com un dels mitjans més eficaços per abordar l'impacte de la guerra, tant a nivell personal com comunitari. La representació de memòries i experiències traumàtiques ha despertat intensos debats acadèmics, no només al voltant de consideracions estètiques sinó, i més important, en qüestions ètiques. Inspirat inicialment en la representació literària i cultural de conflictes significatius dels segles XX i XXI, el nostre projecte ha ampliat el seu enfocament, buscant influir positivament tant en l'estudiantat de la UAB com en la societat catalana en general. Aquest propòsit es materialitzarà a través d'una gamma d'activitats educatives centrades en la sensibilització, el debat i la solució de conflictes, amb l'objectiu de cultivar una visió més profunda i crítica sobre aquests temes. En col·laboració amb l'associació KUDWA, hem organitzat activitats com el teatre de l'oprimit, storytelling i role-playing, dirigides no només a la gestió de les memòries traumàtiques de persones migrants i refugiades, sinó també a la sensibilització del cos estudiantil i docent. El nostre fi és transcendir la teorització sobre el paper de la literatura i la cultura en la interpretació i solució de conflictes, per demostrar activament com, a través de l'educació i l'acció conjunta, és possible generar un canvi social positiu.

Mirades natives. Aportacions dels pobles indígenes a l'educació per la justícia global en el currículum formatiu, món universitari i ciutadania.

- **Dept. / Centre:** Antropologia Social i Cultural, Facultat de Filosofia i Lletres
- **Responsable:** Montserrat Ventura
- **Import concedit:** 6.600 €
- **Descripció:** El projecte està compost per un conjunt d'activitats que es vinculen a tres objectius: 1-Introduir al currículum universitari la justícia global relacionada amb els pobles indígenes a través d'activitats educatives a les aules. Es compta amb el suport de 5 professors del departament d'Antropologia social i cultural, els alumnes del qual també es vol apropar a organitzacions que treballen en l'àmbit de la justícia global per facilitar-ne les eines i metodologies; 2-Extendre l'educació per la justícia global i la relació amb els pobles indígenes a la resta del món universitari a través de diverses projeccions fílmiques al cinema de la UAB, conferències de convidats representants dels pobles indígenes i d'una exposició fotogràfica; 3-Obrir l'educació per la justícia global i la relació amb els pobles indígenes més enllà del món universitari en altres àmbits de la ciutadania, implicant investigadors i professors en activitats a Cerdanyola i al CCCB de Barcelona.

Foro participativo de Educación Anticolonial y Antirracista (FOROPEA)

- **Dept. / Centre:** Departament de Filosofia, Facultat de Filosofia i Lletres
- **Responsable:** Begonya Saez Tajafuerce
- **Import concedit:** 4230 €
- **Descripció:** El Foro participativo de Educación Anticolonial y Antirracista tiene como objetivo principal crear un espacio de reflexión crítica y acción comunitaria en torno a las asimetrías en la educación desde una perspectiva decolonial, así como facilitar las herramientas prácticas que incidan en el entorno de la enseñanza universitaria. A través de mesas redondas, talleres, conferencias y espacios de debate, se explorarán temas relacionados con la resistencia anticolonial, las luchas antirracistas y la reconstrucción de modelos educativos más inclusivos, justos y sostenibles. El Foropea se plantea como una plataforma para la creación de redes de colaboración y de desarrollo de acciones concretas para la alternancia institucional..

Seminari sobre la conservació del goril·la de muntanya a Uganda

- **Dept. / Centre:** Departament de Medicina i Cirurgia Animals, Facultat de Veterinària
- **Responsable:** Ignasi Marco Sánchez
- **Import concedit:** 1876 €
- **Descripció:** L'any 2014 vam signar un conveni de col·laboració amb la Universitat de Makerere (Uganda), renovat al juliol de 2019, que té com a objectiu el desenvolupament d'activitats de recerca i educació entre les dues entitats. A més, el nostre grup de recerca participem en el "Projecte de cooperació veterinària a Uganda", liderat i finançat per l'ONG andorrana i ugandesa "Daktari", que té com a objectiu proporcionar suport veterinari als animals domèstics de les comunitats rurals que viuen en zones protegides (Parcs Nacionals), per contribuir a la sostenibilitat entre les seves formes de vida tradicionals i la conservació de la biodiversitat. Amb la següent proposta d'activitat d'educació per al desenvolupament volem convidar a una veterinària, Professora de la Facultat de Veterinària de la Universitat de Makerere, per impartir un seminari a la Facultat de Veterinària de la UAB i a Andorra sobre les implicacions de la contaminació microbiana d'origen animal i humà en la salut i la conservació del goril·la de muntanya a Uganda.